

**RIIGIHANGETE
VAIDLUSTUSKOMISJON**

OTSUS

Vaidlusasja number	37-25/288469
Otsuse kuupäev	18.03.2025
Vaidlustuskomisjoni liige	Ulvi Reimets
Vaidlustus	Planeedi Ehitus OÜ vaidlustus Toila Vallavalitsuse riigihankes „Voka kogukonnahoone projekteerimis- ja ehitustööd“ (viitenumber 288469) Planeedi Ehitus OÜ kvalifitseerimata jätmise otsusele
Menetlusosalised	Vaidlustaja, Planeedi Ehitus OÜ, esindaja Tuulikki Laesson Hankija, Toila Vallavalitsus, esindaja Eve East
Vaidlustuse läbivaatamine	Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

Riigihangete seaduse § 197 lg 1 p-i 4 ja § 198 lg 3 alusel

- 1. Jätta Planeedi Ehitus OÜ vaidlustus rahuldamata.**
- 2. Jätta Planeedi Ehitus OÜ vaidlustusmenetluse kulud tema enda kanda.**

EDASIKAEBAMISE KORD

Halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1 alusel on vaidlustuskomisjoni otsuse peale halduskohtule kaebuse esitamise tähtaeg kümme (10) päeva arvates vaidlustuskomisjoni otsuse avalikult teatavaks tegemisest.

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (riigihangete seaduse § 200 lg 4).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

- 31.12.2024 avaldas Toila Vallavalitsus (edaspidi Hankija) riigihangete registris avatud hankemenetlusena läbi viidava riigihanke „Voka kogukonnahoone projekteerimis- ja ehitustööd“ (viitenumber 288469) hanketeate.
- 19.02.2025 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) Planeedi Ehitus OÜ (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus Hankija 10.02.2025.otsusele jätta Vaidlustaja kvalifitseerimata.
- Vaidlustuskomisjon teatas 25.02.2025 kirjaga nr 12.2-10/37 menetlusosalistele, et vaatab

vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 28.02.2025 ja neile vastamiseks 05.03.2025.

Vaidlustuskomisjoni poolt määratud esimeseks tähtpäevaks esitas täiendavad seisukohad Vaidlustaja, teiseks tähtpäevaks Hankija.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

4. Vaidlustaja, Planeedi Ehitus OÜ, põhjendab vaidlustust järgmiselt.

4.1. Hankija jättis Vaidlustaja kvalifitseerimata põhjusel, et Vaidlustaja on jätnud esitamata hankepassi isiku kohta, kelle Vaidlustaja on esitanud kaasatud isikuna spetsialistiks (volitatud arhitekt-ekspert, tase 8).

Vaidlustaja on volitatud arhitekt-ekspert, tase 8 spetsialistina esitanud pakkumuses arhitekti Ü.M. (Vaidlustaja poolt pakkumusega koos esitatud kaasatud spetsialistide nimekiri vormil A esitatud lisas nr 4). Vaidlustaja esitas koos pakkumusega ka arhitekti Ü.M. (OÜ Urban Mark) kinnituse (esitatud lisas nr 5), et nõustub osalema Vaidlustajaga hankelepingu täitmisel. Vaidlust ei ole selles, et arhitektile Ü.M. on väljastatud volitatud arhitekt-ekspert tase 8 kutsetunnistus.

Vaidlustaja on Hankijale vastavalt hankepassis toodud nõudele esitanud volitatud arhitekt-ekspert tase 8 kutsequalifikatsiooni omava spetsialisti andmed (ning ka kinnituse selle spetsialisti kasutamise kohta).

4.2. Riigihanke alusdokumentide kohaselt ei olnud alltöövõtjate osas hankepassi esitamine nõutav. Vaidlustaja esitab lisas nr 6 riigihangete registri väljavõtte vaidlusaluse hanke kohta käiva alusandmete „Alltöövõtjate kontrollimise tingimused“ ning juhib tähelepanu asjaolule, et Hankija on tingimusele „Alltöövõtjad peavad esitama hankepassi:“ vastanud „Ei“. Seega on Hankija selgesõnaliselt näinud ette, et alltöövõtjate osas ei pea hankepassi esitama. Vaidlustaja lähtus riigihangete registris Hankija poolt sätestatust ehk riigihanke alusdokumentidest, mille kohaselt tuli esitada üksnes pädeva spetsialisti andmed, kes kvalifitseerimistingimustele vastab, mitte aga alltöövõtjate hankepasse.

4.3. Vaidlustuskomisjoni 23.11.2023 otsuses 162-23/268252 on hankepassiga seoses varem selgitatud, et hankepass on dokument, milles esitatakse kinnitusi/andmeid kõrvaldamise aluste puudumise ja kvalifitseerimise tingimusele vastavuse kohta (RHS § 104 lg 1) (kui hankepass jäetakse esitamata, pole andmeid kontrolli teostamiseks). Vaidlustuskomisjon selgitas viidatud otsuses, et sisuline kõrvalekalle RHAD-ist saab esineda juhul, kui pakkumuse koosseisus on jäetud esitamata RHAD-is nõutud dokument, millela ei oleks Hankijal võimalik kontrollida pakutava teenuse nõuetekohasust. Hankija ei ole Vaidlustaja kvalifitseerimata jätmist põhjendanud sellega, nagu oleks Vaidlustaja jätnud esitamata mõne RHAD-s nõutud dokumendi. Viidatud vaidlustuskomisjoni otsuses selgitas vaidlustuskomisjon, et juhul kui hankija ei väida, et pakkumuse vastavuse kontroll mingile sisulisele teenuse osutamisega seotud RHAD-i tingimustele oleks jäänud hankepasside esitamata jätmise tõttu teostamata, siis on hankepassi esitamata jätmise nõ formaalne, mitte aga sisuline puudus.

Sarnaselt on vaidlustuskomisjon leidnud ka oma 07.02.2023 otsuses 10-23/258735, et puudus, mis seisneb RHS § 104 lg-le 4 vastavate hankepasside esitamata jätmises, on teatud juhtudel formaalne ja see oleks olnud RHS § 46 lg 4 alusel küsitavate selgitustega kõrvaldatav.

Seega on vaidlustuskomisjon järjekindlalt oma praktikas rõhutanud, et RHS § 104 lg-t 4 tuleb rakendada sisuliselt, mitte formaalselt, st olukordades, kus hankijale on esitatud piisav informatsioon, et kontrollida esitatud isiku suhtes kõrvaldamise aluste puudumist ning kvalifitseerimistingimustele vastavust, siis ei saa RHS § 104 lg 4 olla üksnes formaalselt aluseks pakkuja kvalifitseerimata jätmiseks. Alternatiivselt oleks Hankijal tulnud praegusel

juhul küsida Vaidlustajalt täiendavaid selgitusi RHS § 46 lg 4 alusel, kuid Hankija ei ole ka seda teinud.

4.4. Hankijal oli võimalus Vaidlustaja poolt pakkumuse raames esitatud informatsiooni alusel kontrollida kas Ü.M. vastab kvalifitseerimistingimustes esitatud nõuetele. Ka vormil A (mis on RHAD-i osaks) on Hankija välja toonud, et kontrollib esitatud isikute pädevust kutseregistrist või küsib pakkujalt täiendavat informatsiooni, mis tõendab kaasatud isiku(te) pädevusi. Vaidlust ei ole selles, et Hankijal olid olemas sisulised võimalused kontrollida Vaidlustaja poolt esitatud spetsialisti pädevust ning et spetsialist vastas nõutud tingimustele.

4.5. Hankija on ebaõigesti tõlgendanud RHS § 104 lg 4 eesmärki ja järeldanud, et kuna Vaidlustaja ei ole esitanud volitatud arhitekt-ekspert tase 8 hankepassi, siis tuli Vaidlustaja jätta kvalifitseerimata. Sellist alust aga RHS ette ei näe. Kvalifikatsiooni kontrolli eesmärk on tuvastada kvalifikatsiooni puudutavad asjaolud eelkõige sisuliselt, mitte vaid formaalselt. Oleks ebaoproportsionaalselt range tagajärg jätta pakkuja teise ettevõtja hankepassi esitamata jätmise tõttu automaatselt kvalifitseerimata olukorras, kus Hankijal on võimalik selle teise isiku (antud juhul volitatud arhitekt-ekspert tase 8) suhtes iseseisvalt kontrollida kõrvaldamise aluste puudumist ning vastavust kvalifitseerimistingimustele.

4.6. Vaidlustaja hinnangul omab praegusel juhul tähtsust ka asjaolu, et mõlemad kaks pakkujat, kelle Hankija otsustas kvalifitseerida, tuginesid OÜ Urban Mark näitajatele (nähtub lisas nr 1 esitatud otsusest). Seega ei saa olla ka sisulist vaidlust selle üle, et OÜ Urban Mark osas puuduvad kõrvaldamise alused ning et arhitekt Ü.M. vastab kvalifitseerimistingimustes esitatud nõuetele.

4.7. Vaidlustaja täiendav seisukoht.

4.7.1. Hankijal oli võimalik veenduda arhitekti Ü.M. suhtes kõrvaldamise aluste puudumise kohta ka teiste dokumentide alusel ning põhjendamatult oleks Vaidlustaja jätta kvalifitseerimata üksnes seetõttu, et ta ei ole esitanud volitatud arhitekt-ekspert tase 8 spetsialisti osas hankepassi.

Hankijale pidi olema selge, et volitatud arhitekt-ekspert tase 8 Ü.M. puhul puuduvad kõrvaldamise alused ning seetõttu ei olnud hankepassi esitamata jätmine selline rikkumine, mis tingiks Vaidlustaja kvalifitseerimata jätmise.

4.7.2. Isiku näol, kelle pädevusele Vaidlustaja tugineb, on Hankija jaoks tegemist Hankija varasema koostööpartneriga, kes on juba sama hanke raames koostanud arhitektuurse projekti. Hankija väited, nagu tal oleks puudunud kindlus, et Ü.M ja OÜ Urban Mark suhtes puudusid kõrvaldamise alused, on põhjendamatud, sest tegemist on Hankija enda varasema koostööpartneriga, keda on Hankija ilmselgelt lugenud usaldusväärseks partneriks, vastasel juhul ei oleks Hankija sõlminud sama isikuga lepingut arhitektuurse projekti koostamiseks.

4.7.3. Hankija on välja toonud, et pakkuja on OÜ Urban Mark kinnituse esitanud oma 08.02.2025 vastuses ning Hankija on heitnud ette, et selliste kokkulepete sõlmimine pärast pakkumuse esitamist paneks teised hankes osalejad ebavõrdsesse olukorda. Kahjuks ei ole Hankija täpsustanud, mida peab Hankija ebavõrdses olukorra all silmas. RHAD-is ei olnud esitatud nõuet, et pakkuja peab esitama kinnituskirja, mis on antud isikute poolt, kelle näitajatele pakkuja soovib tugineda. RHAD-i järgi oli pakkujal kohustus esitada üksnes volitatud arhitekt-ekspert tase 8 kutsekvalifikatsiooni omava spetsialisti andmed (vt hankepass, lk 22-23). Hankija ei ole väitnud, et Vaidlustaja on jättnud esitamata spetsialisti andmed. Seega ei ole Vaidlustaja rikkunud RHAD-s sätestatud tingimusi.

4.7.4. Vaidlustaja ei ole väitnud, et Hankija saaks asuda pakkuja dokumente võtma teistest pakkumustest, kuid Vaidlustaja hinnangul omab see antud juhul siiski tähendust, et Hankijale oli juba teiste pakkumuste hindamise raames teada, et OÜ Urban Mark puhul puuduvad kõrvaldamise alused ning Hankija pidi seda silmas pidama ka Vaidlustaja kvalifitseerimise üle otsustamisel, andes vajadusel Vaidlustajale täiendava võimaluse oma pakkumust täpsustada

(RHS § 46 lg 4). Sellises olukorras ei oleks tegemist pakkumuse muutmisega, sest pakkumuses esitatud info ühtib hiljem esitatud kinnituskirjas toodud infoga.

5. Hankija, Toila Vallavalitus, vaidleb vaidlustusele vastu.

5.1. Vaidlustaja poolt esitatud hankepassi IV osa Kvalifitseerimistingimused osas C Tehniline ja kutsealane suutlikkus märkis Vaidlustaja nõutud volitatud arhitekt-ekspert taset 8 omavaks spetsialistiks arhitekti Ü.M.. Samuti märkis Vaidlustaja, et vastav spetsialist on Vaidlustaja juures olnud 2 aastat.

Hankijale nähtus Maksu- ja Tolliameti andmebaasist, et Vaidlustaja on märkinud enda juures 2024. aasta IV kvartalis töötavaks 0 inimest, mistõttu esitas Hankija läbi RHR-i Vaidlustajale täiendava küsimuse, milles palus täpsustada spetsialisti töösuhet OÜ-ga Planeedi Ehitusega. Vaidlustaja tõi oma 08.02.2025 vastuses välja: *“Arhitekt ei ole töölepingulises suhtes, vaid tuginetakse tema kvalifikatsioonile ning pakkuja kinnitab, et kasutab hankelepingu täitmiseks antud spetsialisti”*. Sõltumata asjaolust, et Vaidlustaja on hankepassis esitanud valeandmeid (töösuhe 2 aastat), jättis Hankija OÜ Planeedi Ehitus kvalifitseerimata tulenevalt RHS § 104 lg 4 sätestatust, mille kohaselt peab pakkuja esitama hankepassi ka selle isiku kohta, kelle vahenditele ta tugineb.

5.2. Vaidlustaja on 08.02.2025 vastuses esitanud OÜ Urban Mark kinnituse, mille kohaselt on ettevõtja andnud nõusoleku osaleda riigihanke viitenumber 288469 “Voka kogukonnahoone projekteerimis- ja ehitustööd” hankelepingu täitmisel Vaidlustaja arhitektuurse projekteerijana. Hankija hinnangul ei tule esitatud kinnituskirjast välja, et OÜ Urban Mark on andnud nõusoleku tema kutsealasele pädevusele tugineda, vaid et on valmis osalema hankelepingu täitmisel. Samuti ei sisalda kinnituskiri vähimatki viidet kõrvaldamise aluste puudumise kohta. Hankija juhib tähelepanu, et Vaidlustaja poolt saadetud kinnituskiri OÜ Urban Mark osalemise kohta on saadetud pärast pakkumuste avamise protokollil avalikuks saamist, st Planeedi Ehitus OÜ oli selleks ajaks teadlik pakkumuste maksumusest ning võimalikust edukaks tunnistamisest. Sellises olukorras sõlmitud kokkulepped oleksid pannud teised hankes osalejad selgelt ebavõrdsesse olukorda. Sisuliselt võib sellist olukorda võrrelda ka pakkumuse muutmisega - olgugi, et antud juhul läheb eelnevalt antud info ja pärast avamise protokollil esitatud kinnituskirjas kaasatava spetsialisti andmed kokku, oli pinnas soodne selliste kinnituste väljastamiseks.

5.3. Vaidlustaja on toonud välja, et Hankija on RHAD-s tingimusele „Alltöövõtjad peavad esitama hankepassi:” vastanud “Ei” ning et seega on Hankija selgesõnaliselt näinud riigihanke dokumentatsioonis ette olukorra, kus alltöövõtjate osas ei pea hankepassi esitama. Hankija tõepoolest ei soovinud hankepasside esitamist alltöövõtjate osas, kelle majanduslikule ja finantsseisundile või tehnilisele ja kutsealasele pädevusele pakkuja tugineda ei kavatse. Tuginemise puhul reguleerib hankepassi esitamise kohustust juba RHS ning RHAD-s seda eraldi ei sätestatagi ega peagi sätestama. Teiste alltöövõtjate, kelle vahenditele pakkuja samuti tugineda soovib, hankepassid on esitatud.

5.4. Vaidlustaja on selgitanud, et RHS ei reguleeri õiguslikku tagajärge olukorras, kus teise ettevõtja hankepassi ei ole esitatud (kui selle esitamine on RHS § 104 lg 4 alusel kohustuslik). Hankija nõustub Rahandusministeeriumi veebilehel KKK all toodud selgitusega, et kui hankepass on esitamata, on tegemist olukorraga, kus ettevõtja tuleb hankemenetlusest kõrvaldada.

5.5. Vaidlustaja toob välja, et kui kahel kvalifitseerituks osutunud pakkujal oli OÜ Urban Mark osas hankepass esitatud, siis tulnuks Hankijal seda OÜ Planeedi Ehitus pakkumuses arvesse võtta. Hankija ei saa valikuliselt võtta Vaidlustaja poolt puudulikult esitatud dokumente teistest pakkumustest.

5.6. Hankija täiendav seisukoht.

5.6.1. Hankija kasutab käesolevas hankes Euroopa Liidu toetusvahendeid, mistõttu on

hankemenetluse läbiviimisel olnud eriti hoolas, vältimaks võimalikke finantskorrektsioone rahastaja poolt. Kui RHS § 104 lg 4 sätestab hankepassi esitamise kohustust teisele isikule tuginemise puhul, ei saa Hankija valida, kas täita seda nõuet või mitte.

5.6.2. Hankija ja viidatud arhitekti varasem koostöö ei oma käesoleva hankemenetluse käigus rohkemat kui informatiivset tähendust, kus Hankija tõi RHAD-s välja eeltööde teostaja (eelprojekt koostati 2023. aastal). Hankepassi esitamise nõue tuleneb RHS-st ning seda ei saa endale sobivalt kohandada, justkui nende isikute puhul, kellega Hankijal on olnud varasem koostöösuhe, ei pea nende osas hankepassi nõudma.

5.6.3. Hankija pidas ebavõrdse olukorra all silmas seda, et Vaidlustajal oli võimalus peale pakkumuste avamist sõlmida mistahes arhitektiga mistahes kokkuleppeid, kui oli juba näha, et Vaidlustajal on võimalus hange võita. Pakkumuse juurde esitas Vaidlustaja vaid arhitekti Ü.M. nime ja enda juures töötavana 2 aastat, mis ei vastanud tõele (Vaidlustaja enda kinnitusele). Täiendava Hankijalt saadud küsimuse peale vastas Vaidlustaja, et tugineb arhitekti Ü.M. kutsequalifikatsioonile, kuid vastavalt RHS-le tuleb pakkuja hankemenetlusest kõrvaldada, kui ta ei ole esitanud hankepassi isiku osas, kellele ta tugineb.

5.6.4. Hankija saab pakkumuste hindamisel tugineda üksnes pakkumuse koosseisus olevatele materjalidele ning vastavalt RHS-le tuleb hankemenetlusest kõrvaldada pakkuja, kel on isiku osas, kellele ta oma pakkumuses tugineb, esitamata hankepass. RHS toob selle selgesõnaliselt välja, seda toetab ka Rahandusministeeriumi selgitused hankepassi esitamise kohta Rahandusministeeriumi veebilehel. Vaidlustaja on siinkohal loonud eelduse, justkui oleks Hankija pidanud Vaidlustaja pakkumuse menetlemise juurde tagasi tulema, kui järgmiste pakkumuste menetlemisel saanuks selgeks, et Vaidlustaja poolt kaasatud isiku kõrvaldamise aluste puudumine on saanud kinnitust. Hankepassi esitamisega annab isik, kellele tuginetakse ka kinnituse, et ta on kaasatud ning et tal puuduvad kõrvaldamise alused. Antud juhul esitas Vaidlustaja arhitekti kinnituskirja pärast pakkumuste avamise protokolli ning igasuguste kokkulepete sõlmimine sellises olukorras on juba teiste pakkujate ebavõrdsesse seisu seadmine. Lisaks ei olnud kaasatud spetsialisti kinnituskirjas ei ühtegi viidet kõrvaldamise aluste puudumise kohta või kinnitust, et Vaidlustaja võib arhitekti kompetentsile tugineda.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

6. “Hankepassi täiendavate selgitustega” osas “HARIDUS- JA KUTSEQUALIFIKATSIOONID” on järgmine RHS § 101 lg 6 alusel kehtestatud kvalifitseerimise tingimus: *“Pakkuja peab kaasama hankelepingu täitmisesse vastutava spetsialistina volitatud arhitekt-ekspert vähemalt tase 8 kutsequalifikatsiooni omava spetsialisti. Kehtib samaväärsuse printsiip, s.o. vastavalt EQF või samaväärsele kutsestandardite süsteemile.”*.

“Vastavustingimused” osas “NIMETATAVAD VÕTMEISIKUD JA PÄDEVUSNÕUDED” on viide vormile Lisa 4 Vorm A Kaasatud isikud (Dokumendi vorm / Lisa 4 Vorm A Kaasatud isikud 20.docx).

Vaidlustaja on oma pakkumuses esitanud Lisa 4 Vormi A, milles on volitatud arhitekt-ekspert, vähemalt tase 8 (või samaväärne), isikuks Ü.M. (toodud on kutsetunnistuse number). Pakkumuses esitatud Vaidlustaja hankepassis on Vaidlustaja lisaks teada antud, et Ü.M. on Vaidlustaja juures 2 (ilmselt aastat). Muid andmeid, dokumente volitatud arhitekt-eksperti kohta Vaidlustaja pakkumuses pole (vaidlustuses on Vaidlustaja ekslikult andnud teada, et pakkumuses on Ü.M. kinnitus).

7. 07.02.2025 pöördus Hankija Vaidlustaja poole ja palus vastata järgmistele küsimustele:
“1) Planeedi Ehitus OÜ on oma pakkumuses tuginenud Erlin OÜ ja Olev Ehitus OÜ vahenditele ning esitanud vastavad kinnituskirjad. Palume Hankijale esitada uued kinnituskirjad, millest oleks nähtav, millisele konkreetsele hankele need on esitatud, s.o. lisada kinnituskirjadele viited käesolevale hankele - hanke nimetus, viitenumber.

2) Erlin OÜ ja Olev Ehitus OÜ hankepassides on kõrvaldamise aluste puudumist kinnitanud I.H., mitte ettevõtete esindusõiguslikud isikud, kellele vastav info teada on. Või kas kinnitajal I.H. on olemas vastavasisuline volitus selliste kinnituste andmiseks? Kui on, siis palun esitada!

3) Kas kvalifitseerimistingimustes esitatud volitatud arhitekt-ekspert tase 8 osas toodud isiku näol on tegemist Planeedi Ehitus OÜ lepingulise töötajaga või tugineb pakkuja toodud spetsialisti kvalifikatsioonile?

Vaidlustaja vastas 08.02.2025 järgmiselt: "Arhitekt ei ole töölepingulises suhtes, vaid tuginetakse tema kvalifikatsioonile ning pakkuja kinnitab, et kasutab hankelepingu täitmiseks antud spetsialisti. Lisatud Ü.M. kinnitus. Teised kinnitused ja volitused, Erlin OÜ ja Olev Ehitus OÜ osas, saadame esimesel võimalusel, kuid mitte hiljem kui 13.02.2025 "

Vaidlustaja esitatud OÜ Urban Mark 08.02.2025 kinnitusest tuleneb, et "oleme andnud pakkuja Planeedi Ehitus OÜ nõusoleku osaleda riigihanke nr. 288469 "Voka kogukonna projekteerimis- ja ehitustööd", hankelepingu täitmisel pakkuja arhitektuurse projekteerijana vastavalt OÜ Urban Mark pakkumisele Planeedi Ehitus OÜle. Lugupidamisega. Ü.M. Urban Mark OÜ Juhatus liige"

08.02.2025 allkirjastatud ja Hankijale esitatud kinnitusest nähtub, et OÜ Urban Mark annab Vaidlustajale nõusoleku osaleda selle vaidlusaluse riigihanke hankelepingu täitmisel arhitektuurse projekteerijana. Õige on Hankija väide, et selles kinnituses puudub see, et OÜ Urban Mark lubab Vaidlustajal tugineda oma oskustööjõule kvalifitseerimise tingimuse täitmise tõendamiseks.

Seega Ü.M. isiklikult ei ole Vaidlustaja poolt kaasatud sõlmitava hankelepingu täitmisesse volitatud arhitekt-ekspert, vaid tegemist on teise isiku OÜ Urban Mark oskustööjõu kasutamisega. Sisuliselt tõendab OÜ Urban Mark 08.02.2025 kinnitus üksnes seda, et OÜ Urban Mark on nõus osalema selle vaidlusaluse riigihanke tulemusena sõlmitud hankelepingu täitmisel alltöövõtjana.

Ja sellest tulenevalt kuuluvad kohaldamisele eelkõige RHS § 103 lg 1 ja lg 5 ning § 104 lg 4.

8. RHS § 103 lg 1 kohaselt kui see on pakkuja või taotleja kvalifikatsiooni tõendamiseks vajalik ja asjakohane, võib pakkuja või taotleja tõendada oma vastavust majanduslikule ja finantsseisundile ning tehnilisele ja kutsealasele pädevusele esitatud nõuetele konkreetse hankelepingu täitmise raames teiste ettevõtjate vahendite alusel, sõltumata õigusliku suhte iseloomust nende ettevõtjatega. Selleks peab ta hankijale vastuvõetaval viisil tõendama, et nendel ettevõtjatel on vastavad vahendid olemas, nad on nõus vahendite kasutamisega ja pakkuja või taotleja kasutab neid hankelepingu täitmisel.

RHS § 103 lg 5 kohaselt hankija kontrollib, kas ettevõtjatel, kelle vahenditele vastavalt käesolevale paragrahvile tuginetakse, esinevad käesoleva seaduse § 95 lõikes 1 või 4 sätestatud kõrvaldamise alused ja kas nad vastavad esitatud kvalifitseerimise tingimustele, mille osas pakkuja või taotleja on nende näitajatele tuginenud.

RHS § 104 lg 4 kohaselt kui pakkuja või taotleja soovib tõendada enda vastavust majanduslikule ja finantsseisundile või tehnilisele ja kutsealasele pädevusele esitatud nõuetele teiste ettevõtjate vahendite alusel, peab pakkuja või taotleja esitama hankepassi ka selle isiku kohta, kelle vahenditele ta tugineb.

Seega pidi Vaidlustaja andma oma pakkumuses teada, et Vaidlustaja toetub kvalifitseerimisel OÜ Urban Mark arhitekt-ekspertidele. Vaidlustaja on aga pakkumuses (hankepassis) andnud teada, et Ü.M. töötab tema juures.

Teise isiku vahenditele tuginemine ei ole mitte formaalne viis hankija kehtestatud kvalifitseerimise tingimuste täitmiseks juhul, kui pakkujal endal nõutavad vahendid

puuduvad. Pakkuja ei saa ainuisikuliselt väita, et ta tugineb pakkumuse esitamisel oma kvalifikatsiooni tõendamisel kellegi teise vahenditele. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et RHS § 103 lg-st 1 tulenevalt peab see teine isik igal juhul olema nõus oma vahendite kasutamisega pakkuja poolt ja juhul, kui nõutavad vahendid ei ole pakkujale hankelepingu täitmiseks üle antavad, peab see isik, kelle vahenditele kvalifikatsiooni tõendamisel tuginetakse, ka reaalselt olema nõus tema pädevust nõudvas osas hankelepingut täitma (Euroopa Kohtu 07.04.2016 otsus C-324/14 p-d 33 ja 41).

Antud juhul ei ole Vaidlustaja tõendanud oma pakkumuses seda, et OÜ Urban Mark on nõus lubama oma arhitekt-eksperti kasutada kvalifitseerimisel.

9. Vaidlustaja väitel ei pidanud alltöövõtjate kohta pakkumuses hankepassse esitama.

See väide on vastuolus Vaidlustaja enda pakkumusega, kus on esitatud kahe alltöövõtja, kelle näitajatele Vaidlustaja RHS § 103 lg 1 alusel toetus, hankepassid.

“ALLTÖÖVÕTJATE KONTROLLIMISE TINGIMUSED LEPINGU TÄITMISE ETAPIS”
kohaselt:

- esimese ringi alltöövõtjaid kontrollitakse: Jah
- teise ja järgmiste ringide alltöövõtjaid kontrollitakse: Ei
- alltöövõtjad peavad esitama hankepassi: Ei

Juba selle dokumendi pealkiri viitab sellele, et seal toodu käib alles hankelepingu täitmisel kaastavate alltöövõtjate kohta - nende kohta ei pea pakkumuses hankepassse esitama. Kui esimese ringi alltöövõtjaid kontrollitakse, siis pidi Vaidlustaja aru saama sellest, et alltöövõtjate, kelle näitajatele Vaidlustaja kvalifitseerimise tingimuse täitmise tõendamiseks tugineb, hankepassid tulid esitada RHS § 104 lg 4 alusel.

Vaidlust pole selles, et Vaidlustaja on jätnud pakkumuses esitamata OÜ Urban Mark hankepassi (RHS § 104 lg 4).

Vaidlustaja viidatud vaidlustuskomisjoni 23.11.2023 otsusest vaidlustusasjas 162-23/268252 tuleneb, et kui ei ole tuginetud teise ettevõtja vahenditele RHS §-i 103 mõttes ja on vastatud küsimusele, kas ettevõtja toetub teiste üksuste suutlikkusele, et täita esitatud valikukriteeriumid ning eeskirjad (kui neid on), eitavalt, siis ei olnud kohustust alltöövõtjate/allhankijate kohta hankepassse esitada. Käesoleval juhul on aga tegemist RHS § 103 lg 1 alusel teise isiku OÜ Urban Mark näitajatele tuginemisega.

Teine Vaidlustaja viidatud vaidlustuskomisjoni 07.02.2023 otsus vaidlustusasjas 10-23/258735 on kohtu poolt tühistatud (kohtuasi 2-23-295).

Seega nendest Vaidlustaja viidatud vaidlustuskomisjoni otsustest ei saa antud vaidluse lahendamisel lähtuda.

10. Hankija on põhjendanud 10.02.2025 otsuses Vaidlustaja kvalifitseerimata jätmist järgmiselt: „RHS § 104 lg 4 sätestab, et kui pakkuja või taotleja soovib tõendada enda vastavust tehnilisele ja kutsealasele pädevusele esitatud nõuetele teiste ettevõtjate vahendite alusel, peab pakkuja või taotleja esitama hankepassi ka selle isiku kohta, kelle vahenditele ta tugineb. Pakkuja poolt esitatud isiku, volitatud arhitekt-ekspert tase 8, hankepass on esitamata.“

Kui Hankijale 08.02.2025 OÜ Urban Mark kinnitusest selgus, et Vaidlustaja toetub kvalifikatsiooni tõendamisel teise isiku oskustööjõule, siis sellest tulenes ka Hankija järeldus, et pakkumuses tuli esitada OÜ Urban Mark hankepass, kuid see oli esitamata.

Hankepass on dokument, milles esitatakse kinnitusi/andmeid kõrvaldamise aluste puudumise ja kvalifitseerimise tingimusele vastavuse kohta (RHS § 104 lg 1). Kui hankepass jäetakse

esitamata, pole andmeid kontrolli teostamiseks olemas.

Vaidlustuskomisjon ei nõustu Vaidlustajaga, et Hankija pidi lähtuma sellest, et OÜ Urban Mark on olnud Hankija varasem koostööpartner - Hankija sai lähtuda üksnes selles riigihankes esitatud ja kogutud dokumentidest.

Alltöövõtja kohta esitatavas hankepassis peab olema kinnitus, et alltöövõtjal ei esine ühtegi kõrvaldamise alust (RHS § 104 lg 4 ja 4¹). Hankepass oleks olnud esialgseks tõendiks, millest lähtudes oleks Hankija saanud hinnata tema näidatud alltöövõtjate suhtes kõrvaldamise aluste puudumist (RHS § 104 lg 1).

Tartu Ringkonnakohus on oma 18.05.2023 otsuses kohtuasjas 3-23-295 pidanud alltöövõtja hankepassi esitamata jätmist oluliseks menetlusveaks, millest tulenevalt tuleb pakkuja jätta RHS § 104 lg 4 alusel kvalifitseerimata (vaatamata sellele, et alltöövõtja oskustöötajad vastasid kvalifitseerimise tingimustele).

11. Vaidlustaja on asunud seisukohale, et Hankijale oli juba teistes pakkumustes esitatud hankepassidest teada, et OÜ Urban Mark puhul puuduvad kõrvaldamise alused, mistõttu Hankija pidi andma Vaidlustajale võimaluse oma pakkumust täpsustada (RHS § 46 lg 4).

Vaidlustuskomisjon nõustub Hankijaga, et hankepassi esitamisega annab isik, kellele RHS § 103 lg 1 alusel tuginetakse, ka kinnituse, et ta on kaasatud ning et tal puuduvad kõrvaldamise alused. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Vaidlustaja pakkumuses puudu olevat OÜ Urban Mark luba tugineda kvalifikatsiooni tõendamisel tema arhitekt-ekspertidele ei saanud esitada peale pakkumuse esitamise tähtpäeva (27.01.2025 kell 9.00). Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et pole võimalik tagantjärei kindlaks teha, kas Ü.M. ja OÜ Urban Mark olid enne Vaidlustaja pakkumuse esitamist teadlikud sellest, et Vaidlustaja soovib tugineda kvalifitseerimise tingimuse täitmise tõendamiseks OÜ Urban Mark oskustööjõule või esitati Ü.M. nimi ja kutsetunnistuse number ilma eelneva nõusolekuta.

Lähtudes sellest, et hiljem esitatud nõusolekut ei saanud Hankija aktsepteerida, ei saa Hankijale ette heita seda, et ta Vaidlustaja poole RHS § 46 lg 4 alusel ei pöördunud.

12. Eeltoodust lähtuvalt jääb rahuldamata Vaidlustaja taotlus tunnistada kehtetuks Hankija otsus jätta Vaidlustaja kvalifitseerimata.

13. Vaidlustusmenetluse kulud

Kuna vaidlustusmenetlus lõpeb RHS § 197 lg 1 p-i 4 alusel vaidlustuse rahuldamata jätmisega, kuulub vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg 3.

Vaidlustaja kulud jäävad tema enda kanda.

Hankija pole kulude välja mõistmist taotlenud.

(allkirjastatud digitaalselt)

Ulvi Reimets